

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 321

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 5 mai 2014

SUMAR

	<u>Pagina</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 79 din 11 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional	2-4	Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	6-9
★		Decizia nr. 141 din 13 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice	9-10
Opinie separată	4-6	REPUBLICĂRI	
Decizia nr. 135 din 13 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 10 din		Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României	11-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 79

din 11 februarie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional

Augustin Zegrean — președinte
 Valer Dorneanu — judecător
 Toni Greblă — judecător
 Petre Lăzăroiu — judecător
 Mircea Ștefan Minea — judecător
 Daniel Marius Morar — judecător
 Mona-Maria Pivniceru — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Tudorel Toader — judecător
 Ioana Marilena Chiorean — magistrat-asistent

Pe rol se află pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, excepție ridicată de Gheorghe Doroftei în Dosarul nr. 10.358/99/2010 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 694D/2013.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 4 februarie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Daniel Arcer, și au fost consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 11 februarie 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 septembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 10.358/99/2010, **Tribunalul Iași — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Gheorghe Doroftei într-o cauză având ca obiect asigurări sociale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2), contravin principiului comunitar al certitudinii dreptului și pun în pericol stabilitatea

raporturilor juridice de muncă, precum și exercitarea dreptului la pensie.

În acest sens, autorul excepției arată că dispozițiile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 își pot produce efectele numai cu privire la raporturile juridice de muncă ulterioare intrării în vigoare a Legii nr. 329/2009, iar nu și asupra celor deja existente în baza unui contract individual de muncă sau raport de serviciu sau în baza actului de numire în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Tribunalul Iași — Secția I civilă opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, cu următorul conținut:

— Art. 17 alin. (2) lit. a): „(2) *Prevederile alin. (1) sunt aplicabile persoanelor care: a) la data intrării în vigoare a prezentului capitol sunt pensionari cumularzi; [...]*”

— Art. 18 alin. (1): „(1) *Pensionarii prevăzuți la art. 17 alin. (2) lit. a) care desfășoară activități profesionale pe bază de contract individual de muncă, raport de serviciu sau în baza actului de numire în funcție au obligația ca, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentului capitol, să își exprime în scris opțiunea între suspendarea plății pensiei pe durata exercitării activității și încetarea raporturilor de muncă, de serviciu sau a*

actului de numire în funcție, dacă nivelul pensiei nete aflate în plată depășește nivelul salariului mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii și art. 47 alin. (2) privind dreptul la pensie.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

Prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, pronunțată în cadrul controlului de constituționalitate *a priori*, Curtea Constituțională a constatat că întreg cap. IV al Legii nr. 329/2009 (art. 17—26) este constituțional în măsura în care nu vizează persoanele pentru care durata mandatului este stabilită expres prin Constituție.

Însă, în prezenta cauză, dispozițiile art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 sunt criticate din perspectiva faptului că interzic cumulul pensiei cu salariul atunci când cuantumul pensiei depășește nivelul câștigului salarial mediu brut pe economie. Totodată, autorul excepției consideră că dispozițiile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 își pot produce efectele numai cu privire la raporturile juridice de muncă ulterioare intrării în vigoare a Legii nr. 329/2009, iar nu și asupra celor deja existente în baza unui contract individual de muncă sau raport de serviciu sau în baza actului de numire în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Din această perspectivă, dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate *a posteriori* prin raportare la aceleași dispoziții din Constituție, invocate și în prezenta cauză. În acest sens sunt Decizia nr. 1.149 din 28 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 26 octombrie 2010, Decizia nr. 297 din 1 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 20 iulie 2011, Decizia nr. 368 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 4 iulie 2011, Decizia nr. 378 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 4 iulie 2011, Decizia nr. 544 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 15 iunie 2012, Decizia nr. 1.032 din 29 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 23 ianuarie 2013.

Cu acele prilejuri, Curtea a statuat că nicio dispoziție constituțională nu împiedică legiuitorul să suprimă cumulul pensiei cu salariul, cu condiția ca o asemenea măsură să se aplice în mod egal pentru toți cetățenii, iar eventualele diferențe de tratament să aibă o rațiune licită.

Curtea a constatat că nivelul pensiei nete până la care poate opera cumulul la nivelul salariului mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat (devenit, în prezent, câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2011 privind utilizarea indicatorului de referință câștigul salarial mediu brut în actele normative din domeniul muncii și protecției sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 11 februarie 2011) respectă condițiile de obiectivitate (este expres prevăzut de

lege, previzibil și determinabil) și rezonabilitate (nivelul salariului mediu brut pe economie constituie o opțiune justă și echilibrată) impuse de principiul nediscriminării.

Totodată, Curtea a reținut că măsura adoptată de legiuitor este proporțională cu situația care a determinat-o, respectiv situația de criză economică în care se regăsește statul, fiind rezultatul unui echilibru între scopul declarat al legii și mijloacele folosite în realizarea lui, și este aplicată în mod nediscriminatoriu tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.

Curtea a mai reținut, în ceea ce privește critica vizând încălcarea principiului neretroactivității legii, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, că prevederile de lege criticate reglementează condițiile exercitării dreptului la muncă și a dreptului la pensie pentru viitor, într-un context social afectat de criza economică care a impus adoptarea unor măsuri cu caracter excepțional, care, prin eficiența și promptitudinea aplicării, să conducă la reducerea efectelor sale și să creeze premisele relansării economiei naționale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât considerentele, cât și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Prin Decizia din 20 martie 2012, pronunțată în Cauza *Ionel Panfile împotriva României* (paragrafele 17—25), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că măsura interzicerii cumulului pensiei cu salariul este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, respectă justul echilibru între interesele generale ale comunității și protecția drepturilor fundamentale ale indivizilor, precum și faptul că, în domeniul social, statul dispune de o marjă largă de apreciere.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat faptul că art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție nu garantează vreun drept la primirea unei pensii într-un anumit cuantum (în acest sens fiind și Hotărârea din 31 mai 2011, pronunțată în Cauza *Maggio și alții împotriva Italiei*, paragraful 55) și nici vreun drept de a primi un salariu într-un anumit cuantum (în același sens fiind Hotărârea din 19 aprilie 2007, pronunțată în Cauza *Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei*, paragraful 94), fiind la discreția statului stabilirea drepturilor salariale ce vor fi plătite angajaților săi din bugetul de stat.

Prin aceeași decizie, Curtea a considerat că actul normativ criticat instituie o diferență de tratament între persoane, respectiv pensionarii care încă lucrau în sectorul privat și cei care lucrau în sectorul public, la fel ca reclamantul; cu toate acestea, cele două categorii de persoane cu greu pot fi considerate ca fiind într-o situație similară sau comparabilă, în sensul art. 14, deoarece distincția esențială, relevantă pentru contextul în care măsurile respective au fost luate, constă în sursele diferite din care provin veniturile lor, și anume bugete private, respectiv bugetul de stat (paragraful 28).

În ceea ce privește diferența de tratament fundamentată pe cuantumul venitului lunar, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că, potrivit deciziei Curții Constituționale din România, cuantumul prevăzut era previzibil și rezonabil și a fost stabilit de legiuitor în raport de situația de criză economică în care se găsea statul, care a acționat în cadrul marjei sale de apreciere în domeniul deciziilor bugetare, fără a încălca principiul proporționalității.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Doroftei în Dosarul nr. 10.358/99/2010 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional sunt constituționale în raport de criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 februarie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată de Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, prin Decizia nr. 79 din 11 februarie 2014, considerăm că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional, precum și a întregului cap. IV (art. 17—26) — „Măsuri privind regimul cumulului pensiilor cu veniturile salariate, în scopul reducerii cheltuielilor bugetare” din această lege trebuia admisă pentru următoarele motive:

1. Cadrul legislativ relevant

Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, abrogă Legea nr. 2/1991 privind cumulul de funcții, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 8 ianuarie 1991, care prevedea la art. 3 posibilitatea de a cumula pensia cu salariul. Astfel, în prezent, Legea nr. 53/2003 — Codul muncii nu mai cuprinde nicio prevedere referitoare la această posibilitate.

Însă, potrivit art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, „În sistemul public de pensii, pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari: a) pensionarii pentru limită de vârstă;[...]” Prin urmare, legea-cadru în materia pensiilor prevede posibilitatea cumulului pensiei cu salariul, indiferent de nivelul veniturilor respective.

Cap. IV din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, reglementează limitarea posibilității de cumul al pensiei cu salariul, în sensul că pensionarii care desfășoară activități profesionale pe bază de contract individual de muncă, raport de serviciu sau în baza actului de numire în funcție au obligația să își exprime în scris opțiunea între suspendarea plății

pensiei pe durata exercitării activității și încetarea raporturilor de muncă, de serviciu sau a actului de numire în funcție, dacă nivelul pensiei nete aflate în plată depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

2. Îngrădirea dreptului la muncă

Potrivit art. 41 din Constituție, dreptul la muncă nu poate fi îngrădit, iar alegerea profesiei, a meseriei sau ocupației și a locului de muncă este liberă. Dreptul la muncă este un drept cu conținut juridic complex, care include libertatea alegerii profesiei, meseriei sau ocupației, libertatea alegerii locului de muncă, protecția socială a muncii, retribuția, dreptul la negocieri colective.

Art. 6 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale prevede că „statele recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept. Măsurile pe care fiecare stat parte la prezentul pact le va lua spre a asigura deplina exercitare a acestui drept trebuie să includă orientarea și pregătirea tehnică și profesională, elaborarea de programe, de măsuri și de tehnici potrivite pentru a asigura o dezvoltare economică, socială și culturală constantă și o deplină întrebuințare productivă a forțelor de muncă în condiții care garantează indivizilor folosința libertăților politice și economice fundamentale.”

Or, prin instituirea obligației pensionarilor cumularzi de a opta între suspendarea plății pensiei pe durata exercitării activității și încetarea raporturilor de muncă, de serviciu sau a actului de numire în funcție, legiuitorul îngrădește dreptul la muncă, din moment ce persoanele care se află în ipotezele de la art. 17 alin. (2) lit. a) și b) trebuie să renunțe ori la plata pensiei, ori la raporturile de muncă.

Dreptul la muncă al unei persoane nu poate forma obiectul vreunei îngrădiri sau limitări, fiecare persoană fiind liberă să muncească în măsura posibilităților sale fizice și intelectuale de care dispune. Prin reglementarea criticată se condiționează continuarea raporturilor de muncă, pe baza criteriului referitor la nivelul pensiei nete aflate în plată, fiind practic sancționată cu încetarea raporturilor de muncă persoana care a contribuit mai mult la fondul de pensii.

Pe de altă parte, este îngrădită și o altă componentă a dreptului la muncă, și anume alegerea locului de muncă, întrucât, potrivit dispozițiilor de lege criticate — care limitează cumulul pensiei cu salariul — acestea se aplică numai în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, precum și în cadrul regiilor autonome, societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale la care capitalul social este deținut integral sau majoritar de stat ori de o unitate administrativ-teritorială. Astfel, un pensionar care dorește să încheie un contract individual de muncă cu un angajator din mediul privat, poate cumula pensia și salariul astfel dobândit.

Este adevărat că posibilitatea de a cumula pensia cu salariul nu reprezintă un drept fundamental, însă dreptul la muncă este un drept fundamental și, potrivit Constituției, nu poate fi îngrădit.

3. Limitarea exercitării dreptului la pensie

De asemenea, dispozițiile de lege criticate afectează și art. 47 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia cetățenii au dreptul la pensie. Astfel, pensia este plătită în conformitate cu contribuțiile depuse de angajat pe durata cât și-a desfășurat activitatea (cel puțin 25 sau 30 de ani), din bugetul asigurărilor sociale de stat, iar nu de la bugetul anual de stat.

Pensia este un drept fundamental garantat de art. 47 și se datorează pentru munca trecută. Salariul constituie retribuirea angajatului pentru munca prezentă, datorată de către angajator, deci și de către stat în această calitate, și nu are nicio legătură cu pensia, care se acordă pentru o muncă efectuată în timp până la vârsta pensionării. Munca trecută care este plătită din bugetul asigurărilor sociale de stat nu vine în concurs cu munca prezentă pentru care salariatul primește o retribuire lunară de la bugetul de stat, aflându-se în succesiune, iar nu în concurs. În consecință, cumularea lor nu poate fi afectată, pensia fiind un drept câștigat și nicio reglementare legală nu îl poate înlătura.

În același sens, a statuat și Curtea Constituțională prin Decizia nr. 82 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 16 ianuarie 2009, referitoare la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 230/2008 pentru modificarea unor acte normative în domeniul pensiilor din sistemul public, pensiilor de stat și al celor de serviciu, prin care se interzice cumulul pensiei cu veniturile realizate dintr-o

activitate profesională desfășurată în cadrul autorităților și instituțiilor publice și, corelativ, se impune obligația persoanelor aflate în situația menționată de a opta pentru pensie ori pentru veniturile realizate din activitatea profesională, altfel spus, de a renunța la pensie continuându-și activitatea profesională sau de a înceta activitatea profesională aducătoare de venituri și de a-și conserva pensia. Curtea a constatat că „Interdicțiile și obligațiile impuse prin ordonanță afectează prin limitare atât dreptul la pensie prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție, cât și dreptul la muncă consacrat prin art. 41 din Legea fundamentală.”

4. Inaplicabilitatea dispozițiilor art. 53 alin. (1) din Constituție referitoare la cazurile exprese și limitative de restrângere a exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

Astfel cum rezultă din Expunerea de motive la Legea nr. 329/2009, dispozițiile de lege criticate au fost instituite avându-se în vedere necesitatea reducerii cheltuielilor bugetare, impusă de criza economică, ceea ce, în opinia legiuitorului, justifică restrângerile aduse exercițiului dreptului la muncă, din perspectiva asigurării stabilității economice, care se subsumează „conceptului de siguranță națională”.

Prin Decizia nr. 1.414 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, pronunțată în cadrul controlului de constituționalitate a priori asupra Legii nr. 329/2009, Curtea Constituțională a reținut că „Justificarea unei astfel de limitări rezidă în degrevarea bugetului de stat, respectiv a celui al asigurărilor sociale de stat, într-o măsură care nu afectează veniturile persoanei sub pragul salariului mediu brut pe economie. Prin urmare, măsura adoptată este proporțională cu situația care a determinat-o, fiind rezultatul unui echilibru între scopul declarat al legii și mijloacele folosite în realizarea lui, și este aplicată în mod nediscriminatoriu tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.”

Or, reținem că, potrivit art. 53 alin. (1) din Constituție, exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor, pentru desfășurarea instrucției penale, prevenirea consecințelor unor calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

Având în vedere acestea, considerăm că îngrădirea dreptului la muncă și limitarea dreptului la pensie prin reglementarea criticată nu poate avea ca justificare dispozițiile constituționale ale art. 53, deoarece nu ne aflăm în niciunul dintre cazurile prevăzute expres și limitativ de această normă constituțională. Astfel, simpla afirmație în Expunerea de motive a Legii nr. 329/2009, potrivit căreia dispozițiile de lege criticate au fost adoptate în scopul reducerii cheltuielilor bugetare pentru asigurarea stabilității economice, care este subsumată conceptului de „securitate națională”, nu poate avea valoarea demonstrației unei justificări privind apărarea securității naționale. Conceptul de „securitate națională”, a cărei apărare justifică într-adevăr restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți dacă sunt îndeplinite și condițiile din alin. (2) al art. 53 din Constituție, nu poate fi asimilat cu necesitatea reducerii cheltuielilor bugetare, din cauza crizei economice.

De asemenea, apreciem că într-o societate democratică, regula este cea a exercitării neîngrădite a drepturilor și libertăților fundamentale, restrângerea fiind prevăzută ca excepție, cu caracter temporar, și dacă nu există o altă soluție pentru a apăra valori ale statului care sunt puse în pericol. Or, găsirea de soluții pentru diminuarea efectelor crizei economice intră în atribuțiile organelor statului, prin adoptarea de politici economice și financiare adecvate, iar nu prin restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale.

Pe de altă parte, nici măcar sub aspectul oportunității o astfel de reglementare nu-și găsește aplicarea, întrucât motivarea legiuitorului în sensul că bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat sunt degrevate de cheltuieli suplimentare este o motivare neserioasă, ținând cont de faptul că numărul persoanelor aflate în această situație este foarte mic.

5. Din considerentele Deciziei din 20 martie 2012 a Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată cu privire la Cererea nr. 13.902/11 introdusă de Ionel Panfile împotriva României reiese că instanța de contencios al drepturilor omului a examinat măsura interzicerii cumulului pensiei cu salariul din perspectiva pretensei încălcări a art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, referitor la protecția proprietății și a art. 14 referitor la nediscriminare. Însă, cu privire la dreptul la muncă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit că în Convenție nu se garantează dreptul la muncă (paragraful 18). Prin urmare, nu avea competență *ratione materiae* să se

pronunțe asupra acestei pretense încălcări, deoarece, pentru ca un capăt de cerere să fie compatibil *ratione materiae* cu Convenția, dreptul invocat de reclamant trebuie să fie protejat de Convenție și de protocoalele sale care au intrat în vigoare.

În final, observăm că, la data de 23 aprilie 2012, a fost adoptat de către Senat proiectul de Lege pentru abrogarea cap. IV (art. 17—26) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, acesta urmând a fi dezbătut în Camera Deputaților.

În concluzie, considerăm că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) lit. a) și art. 18 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 este întemeiată și trebuia admisă. De asemenea, având în vedere că celelalte dispoziții din cap. IV din Legea nr. 329/2009 nu pot fi dissociate, în mod necesar și evident, de prevederile de lege criticate care ar fi trebuit declarate neconstituționale, în temeiul art. 31 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, considerăm că excepția de neconstituționalitate a întregului cap. IV (art. 17—26) — „*Măsuri privind regimul cumulului pensiilor cu veniturile salariale, în scopul reducerii cheltuielilor bugetare*” din această lege trebuia admisă, prin raportare la dispozițiile art. 41 și art. 47 alin. (2) din Constituție.

Judecător,
prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**

Judecător,
Puskás Valentin Zoltán

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 135

din 13 martie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Iuliana Nedelcu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Nicușor Teodorescu în Dosarul nr. 22.899/233/2012 al Judecătoriei Galați și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 534D/2013.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

După încheierea dezbaterilor, autorul excepției a depus la dosar note scrise prin care solicită Curții „să înainteze prezentele chestiuni prealabile Comisiei de la Veneția, Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene”.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Sentința penală nr. 1.259 din 3 iulie 2013, pronunțată în Dosarul 22.899/233/2012, **Judecătorii Galați a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.**

Excepția a fost ridicată de Nicușor Teodorescu cu ocazia soluționării plângerii împotriva unei rezoluții a procurorului prin

care s-a dispus neînceperea urmăririi penale pentru săvârșirea infracțiunii de exercitare fără drept a profesiei de avocat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală, care prevăd că soluțiile pronunțate de judecător în procedura plângerii împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată nu sunt supuse niciunei căi de atac, aduc atingere prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare, ale art. 53 alin. (2) cu privire la condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției și ale art. 129 referitor la folosirea căilor de atac, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 paragraful 1 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 2 paragraful 1 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7 la Convenție. Consideră că în situația în care judecătorul dispune trimiterea cauzei la procuror în vederea începerii urmăririi penale avem de-a face cu o „*declarație de vinovăție*” în sensul art. 2 paragraful 1 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, text care instituie necesitatea existenței unui dublu grad de jurisdicție nu numai atunci când este dată o hotărâre de condamnare, ci și în situația pronunțării unei hotărâri ce conține o „*declarație de vinovăție*”. Autorul excepției opinează că, mai mult, judecătorul poate să rețină cauza spre judecare și să pronunțe o condamnare, iar hotărârea este definitivă, neexistând nicio cale de atac. Mai arată că garantarea dublului grad de jurisdicție trebuie să fie efectivă, astfel că cel de-al doilea grad de jurisdicție trebuie să satisfacă exigențele de imparțialitate ale unei instanțe, impunându-se ca remediul procesual să fie independent de orice putere discreționară a autorităților și să fie direct accesibil celor interesați. În acest sens, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 6 septembrie 2005, pronunțată în *Cauza Gurepka împotriva Ucrainei*, paragraful 59, și Hotărârea din 4 mai 1999, pronunțată în *Cauza Kucherenko împotriva Ucrainei*. De asemenea, face trimitere la Decizia nr. 500/2012, prin care Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 118 alin. (3)¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt neconstituționale.

În ceea ce privește art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, care reglementează asocierea în Uniunea Națională a Barourilor din România ca formă exclusivă de exercitare a profesiei de avocat, autorul excepției susține că aceste dispoziții de lege încalcă prevederile constituționale ale art. 40 alin. (1) referitor la dreptul de asociere, ale art. 41 alin. (1) privind dreptul la muncă și ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 14 referitor la interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 20 privind libertatea de asociere din Declarația Universală a Drepturilor Omului, întrucât îngrădesc dreptul de exercitare a profesiei de avocat, care, potrivit Legii nr. 51/1995, este liberă și independentă. Arată că textele de lege criticate, pe de o parte, creează discriminare între profesiile juridice, și anume între avocați și consilierii juridici, aceștia din urmă putând să înregistreze oricâte asociații profesionale doresc, și, pe de altă parte, instituie un monopol asupra profesiei liberale de avocat în favoarea unei singure asociații profesionale — denumită U.N.B.R. — și a barourilor componente, împiedicând concurența profesională și libertatea de asociere.

Judecătoria Galați apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Face trimitere, în acest sens, la Decizia Curții Constituționale nr. 181/2013.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, deoarece nu încalcă prevederile din Constituție și din actele normative internaționale invocate. Astfel, arată că avocatura este un serviciu public, organizat pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat este exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată neconstituțională, având în vedere că scopul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate. Faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei. Invocă, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 150/2009. În ceea ce privește norma de procedură penală criticată, face trimitere la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 82/2013.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011.

Codul de procedură penală din 1968 a fost abrogat la 1 februarie 2014 prin Legea nr. 255 din 19 iulie 2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968, modificate de art. XVIII pct. 39 din Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 714 din 26 octombrie 2010, au următoarea redactare: „*Hotărârea judecătorului pronunțată potrivit alin. 8 este definitivă.*”

Dispozițiile art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 au următorul cuprins:

— Art. 1 alin. (2) și (3): „(2) *Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.*

(3) *Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.*”;

— Art. 9 alin. (2): „*Consiliul baroului sesizat verifică îndeplinirea condițiilor legale și, constatând îndeplinirea lor,*

dispune înregistrarea convenției în termen de o lună de la înregistrarea cererii.”;

— Art. 10 alin. (2): „În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului.”

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare, ale art. 40 alin. (1) referitor la dreptul de asociere, ale art. 41 alin. (1) privind dreptul la muncă, ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției și ale art. 129 referitor la folosirea căilor de atac, precum și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 paragraful 1 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 2 paragraful 1 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7 la Convenție și ale art. 20 privind libertatea de asociere din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 29 alin. (1)—(3) din Legea nr. 47/1992 cu privire la dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. Prin urmare, dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968, deși abrogate la momentul pronunțării Curții, sunt supuse controlului de constituționalitate, întrucât produc efecte juridice în cauză.

Dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.019 din 29 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 10 ianuarie 2013, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968, statuând că între dispozițiile de lege criticate, potrivit cărora hotărârea pronunțată de judecător în temeiul art. 278¹ alin. 8 din Codul de procedură penală este definitivă, și prevederile din Constituție și din actele normative internaționale invocate de autorii excepției nu poate fi reținută nicio contradicție. Stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, Curtea a reținut, cu mai multe prilejuri, că acesta este sensul art. 129 din Constituție, text care face referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac („Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”), ca de altfel și al art. 126 alin. (2) din Constituție, care, referindu-se la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, stabilește că acestea „sunt prevăzute numai de lege” [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 460 din 28 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.153 din 7 decembrie 2004].

Dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală nu aduc atingere dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Legea fundamentală și nici accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, consacrate de art. 21 din Constituție și

art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Nicio prevedere a Legii fundamentale și a actelor normative internaționale invocate de autorii excepției nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză. Astfel, așa cum s-a arătat mai sus, art. 129 din Constituție stipulează că părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac numai în condițiile legii. Totodată, având în vedere natura cauzelor reglementate prin dispozițiile art. 278¹ din Codul de procedură penală, în care nu se judecă infracțiunea care a format obiectul cercetării sau urmării penale, ci rezoluția sau ordonanța de netrimiterie în judecată emisă de procuror, prevederile art. 2 privind dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală din Protocolul nr. 7 la Convenție nu sunt aplicabile.

Curtea a mai reținut, cu același prilej, că eliminarea căilor de atac în această materie este justificată de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 278¹ din Codul de procedură penală, legiuitorul urmărind să asigure celeritatea procedurii și obținerea în mod rapid a unei hotărâri definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar cu privire la soluția procurorului.

Pentru aceste motive, dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 nu aduc atingere nici principiului unicității, imparțialității și egalității justiției prevăzut de art. 124 alin. (2) din Legea fundamentală.

În același sens sunt și Decizia nr. 599 din 5 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din 18 iulie 2011, Decizia nr. 571 din 29 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 25 iulie 2012, Decizia nr. 97 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 11 aprilie 2013, și Decizia nr. 455 din 7 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 20 ianuarie 2014.

În ceea ce privește dispozițiile art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 51/1995, acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile constituționale referitoare la dreptul de asociere și dreptul la muncă, invocate și în prezenta cauză, și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 379 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 731 din 27 noiembrie 2013, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, reținând că avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Statutul profesiei de avocat a fost adoptat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România, fără ca aceasta să contravină prevederilor constituționale invocate. Această opțiune a legiuitorului nu poate fi considerată ca neconstituțională, având în vedere că scopul ei este asigurarea unei asistențe juridice calificate, iar normele în baza cărora funcționează nu contravin principiilor constituționale. Faptul că accesul la profesia de avocat este condiționat de satisfacerea anumitor cerințe nu poate fi privit ca o îngrădire a dreptului la muncă sau a alegerii libere a profesiei. Normele în baza cărora funcționează Uniunea Națională a Barourilor din România nu contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice această profesie fiind datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta.

De asemenea, Curtea a mai reținut că dreptul de asociere se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, astfel că nici acest drept, specific prin natura lui profesiilor liberale, nici dispozițiile cuprinse în art. 40 din Constituție nu sunt nesocotite. Curtea a reținut totodată că, deși avocatura este o profesie liberală și independentă, exercitarea sa trebuie să se desfășoare într-un cadru organizat, în conformitate cu reguli prestabilite, a căror respectare trebuie asigurată inclusiv prin

aplicarea unor măsuri coercitive, rațiuni care au impus constituirea unor structuri organizatorice unitare și prohibirea constituirii în paralel a altor structuri destinate practicării aceleiași activități, fără suport legal. O atare soluție legislativă nu poate fi calificată însă ca venind în contradicție cu dreptul de asociere.

Pentru motivele mai sus arătate, dispozițiile art. 1 alin. (2) și (3) din Legea nr. 51/1995 nu aduc atingere nici prevederilor constituționale ale art. 20 raportate la prevederile art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 20 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. De asemenea, nici dispozițiile art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995, față de care nu au fost formulate critici distincte, nu aduc vreo atingere prevederilor din

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicușor Teodorescu în Dosarul nr. 22.899/233/2012 al Judecătoria Galați și constată că dispozițiile art. 278¹ alin. 10 din Codul de procedură penală din 1968 și ale art. 1 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (2) și art. 10 alin. (2) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Galați și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 martie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 141

din 13 martie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Doina Suliman	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Vasile Argatu în Dosarul nr. 6.153/110/2012 al Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 812D/2013.

Constituție și din actele normative internaționale invocate de autorul excepției.

Totodată, nu poate fi reținută nici critica referitoare la pretinsa încălcare a prevederilor art. 53 din Legea fundamentală, acestea fiind aplicabile numai în ipoteza în care există o restrângere a exercitării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, restrângere care, însă, nu s-a constatat.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 7 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 6.153/110/2012, **Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.**

Excepția a fost ridicată de recurentul-reclamant Vasile Argatu cu ocazia soluționării recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 967 din 12 aprilie 2013 pronunțate de Tribunalul Bacău într-o cauză având ca obiect anularea unui act administrativ.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul excepției susține că dispozițiile legale atacate contravin

prevederilor constituționale ale art. 16, fiind neconstituționale în măsura în care se aplică doar personalului bugetar, nu și celor care au deținut funcții de demnitate publică, deși au fost plătiți din aceleași fonduri publice.

Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, exprimându-și opinia, apreciază că nu se impune admiterea excepției de neconstituționalitate, susținerile autorului referindu-se la o omisiune de reglementare, care nu aparține competenței Curții Constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat nu aduce atingere art. 16 din Constituție, fiind constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 15 iunie 2012, dispoziții cu următorul cuprins:

Art. 1: „*Prezenta lege se aplică personalului din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului ale căruia venituri de natură salarială au fost stabilite până la intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, în baza:*

a) contractelor sau acordurilor colective de muncă încheiate, înregistrate la Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Pentru argumentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Vasile Argatu în Dosarul nr. 6.153/110/2012 al Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 1 din Legea nr. 84/2012 privind unele măsuri referitoare la veniturile de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 martie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

sau, după caz, la inspectoratele teritoriale de muncă și necontestate la instanțele judecătorești competente;

b) hotărârilor consiliilor locale și județene;

c) contractelor de muncă/convențiilor civile încheiate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene, conform Ghidului de finanțare, în care Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau unitățile și instituțiile aflate în subordine/coordonare au calitatea de beneficiar/partener.”

Autorul excepției, fost primar al comunei Sărata, susține că în măsura în care dispozițiile de lege criticate se aplică doar personalului bugetar, nu și celor care au deținut funcții de demnitate publică, sunt înfrânate prevederile constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 25 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, primarul este ales local, care, în asigurarea liberului exercițiu al mandatului său, îndeplinește o funcție de autoritate publică, utilizată de legiitorul constituant în sensul funcției de parlamentar, care intră în sfera demnităților publice. În susținerea acestui argument este art. 105 alin. (1) teza întâi din Constituție care stipulează că „*Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea altei funcții de autoritate, cu excepția celei de deputat sau de senator.*”

În continuare, Curtea reține că, potrivit art. 9 alin. (4) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, cu modificările ulterioare, „*Indemnizația lunară pentru persoanele care ocupă funcții de demnitate publică este unica formă de remunerare a activității corespunzătoare funcției și reprezintă baza de calcul pentru stabilirea drepturilor și obligațiilor care se determină în raport cu venitul salarial, dacă nu se prevede altfel prin lege.*”

În aceste condiții, Curtea constată că textul de lege criticat este redactat suficient de clar, iar limitarea legală a aplicării acestuia nu încalcă prevederile constituționale ale art. 16, întrucât, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 79/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 323/1999, acestea vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri indiferent de natura lor. În acest fel se justifică nu numai admisibilitatea unui regim juridic diferit față de anumite categorii de persoane, dar și necesitatea lui.

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 291/2007

privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României*)

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta lege constituie cadrul general privind condițiile în care forțele armate străine pot intra, staționa, desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică în măsura în care tratatele ratificate de Parlamentul României nu dispun altfel.

Art. 2. — În sensul prezentei legi, următoarele expresii se definesc după cum urmează:

a) *forță armată străină* înseamnă forța și componenta civilă, cu produsele militare, echipamentele și materialele din înzestrare, precum și cele pentru asigurarea sprijinului acestora, care aparțin unui stat străin sau care sunt sub comanda unei organizații internaționale, aflate pe teritoriul României pentru îndeplinirea unor misiuni oficiale;

b) *forță* înseamnă personalul militar aparținând armatei unui stat străin sau care este sub comanda unei organizații internaționale, aflat pe teritoriul României în legătură cu îndatoririle oficiale;

c) *componentă civilă* înseamnă personalul civil angajat de partea trimitătoare în folosul forței; nu fac parte din această categorie persoanele fără cetățenie, cetățenii români, precum și cetățenii străini rezidenți permanent în România;

d) *parte trimitătoare* înseamnă statul căruia îi aparține forța armată străină sau organizația internațională sub egida căreia aceasta acționează;

e) *autorități militare ale părții trimitătoare* înseamnă structurile sau persoanele părții trimitătoare care sunt împuternicite să aplice legile și reglementările acesteia cu privire la membrii forței armate străine;

f) *tranzit* înseamnă trecerea forței armate străine dintr-o țară în alta prin teritoriul României, fără alte staționări decât cele necesare acestei activități;

g) *operațiuni* înseamnă operații militare, exerciții, activități de instruire și ceremoniale;

h) *înțelegeri tehnice* înseamnă documentele bi- sau multilaterale care, fără a crea sau modifica raporturi juridice de drept internațional public, stabilesc condițiile concrete în care forțele armate străine intră, staționează, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul României.

CAPITOLUL II

Aprobarea intrării forțelor armate străine pe teritoriul României

Art. 3. — Înființarea pe teritoriul României a unor comandamente ori baze militare străine sau reprezentanțe militare ale unor organizații internaționale se face cu aprobarea Parlamentului.

Art. 4. — (1) Intrarea și staționarea forțelor armate străine în România sau tranzitarea teritoriului național de către acestea, în scopul pregătirii și/sau desfășurării de operații militare, potrivit angajamentelor asumate de România prin tratate internaționale, se aprobă de către Președintele României la propunerea prim-ministrului, după consultarea Consiliului Suprem de

Apărare a Țării. Președintele României informează Parlamentul despre decizie, în termen de 5 zile de la luarea acesteia, iar dacă Parlamentul este în vacanță, de la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz.

(2) În situația în care activitățile prevăzute la alin. (1) nu se execută în baza prevederilor unor tratate internaționale la care România este parte, Președintele României solicită încuviințarea Parlamentului.

(3) Guvernul informează președinții celor două Camere ale Parlamentului despre situația forțelor armate străine aflate pe teritoriul României, semestrial sau ori de câte ori este nevoie.

Art. 5. — (1) Intrarea și staționarea forțelor armate străine în România sau tranzitarea teritoriului național de către acestea, în scopul desfășurării de operațiuni, altele decât cele prevăzute la art. 4, se aprobă de:

a) ministrul apărării naționale, la propunerea șefului Statului Major General, pentru forțele armate aparținând statelor membre NATO și Uniunii Europene, statelor membre ale Parteneriatului pentru Pace sau statelor cu care România a încheiat acorduri în domeniu, precum și tranzitul exclusiv al echipamentelor, materialelor și tehnicii militare;

b) Președintele României, la propunerea ministrului apărării naționale, pentru alte situații decât cele prevăzute la lit. a).

(2) Ministrul apărării naționale informează trimestrial Consiliul Suprem de Apărare a Țării despre aprobările date.

Art. 6. — Tranzitul aeronavelor și navelor aparținând forțelor armate străine sau care prestează servicii pentru acestea se desfășoară în condițiile stabilite prin înțelegeri tehnice și reglementări specifice traficului aerian și naval.

Art. 7. — (1) Ministerul Apărării Naționale colaborează cu alte autorități publice cu privire la activitățile legate de intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine.

(2) Colaborarea prevăzută la alin. (1) presupune informarea autorităților publice despre acțiunile respective și convenirea cu acestea a unor activități comune.

Art. 8. — (1) Condițiile concrete în care forțele armate străine intră, staționează, desfășoară operațiuni sau tranzitează teritoriul României, inclusiv aspectele de reciprocitate prevăzute de prezenta lege, se stabilesc prin înțelegeri tehnice încheiate de către Ministerul Apărării Naționale cu reprezentanții autorizați ai părții trimitătoare.

(2) Procedura încheierii înțelegerilor tehnice prevăzute la alin. (1) este stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(3) La stabilirea condițiilor prevăzute la alin. (1), Ministerul Apărării Naționale va urmări respectarea obligațiilor asumate de România prin tratate și, în măsura în care acestea nu dispun altfel, prevederile legii române.

(4) În situația în care operațiunile desfășurate de forțele armate străine nu se execută în baza unor tratate internaționale, condițiile prevăzute la alin. (1) nu pot excede limitărilor stabilite prin prezenta lege și, dacă este cazul, prevederilor stabilite prin alte acte normative incidente în materie.

*) Republicată în temeiul art. 107 alin. (3) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, cu modificările ulterioare, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 291/2007 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 8 noiembrie 2007.

CAPITOLUL III

Comisia interministerială pentru legătura cu forțele armate străine

Art. 9. — Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei legi și a tratatelor referitoare la statutul forțelor armate străine pe teritoriul României se înființează Comisia interministerială pentru legătura cu forțele armate străine, denumită în continuare *Comisia*.

Art. 10. — (1) Comisia este formată din reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Economiei și Ministerul Finanțelor Publice, Ministerului Afacerilor Interne și ai altor instituții publice, după caz.

(2) Comisia are un secretariat tehnic permanent la Ministerul Apărării Naționale.

(3) Președinția Comisiei este asigurată de un secretar de stat din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

(4) Modul de organizare și funcționare a Comisiei se stabilește prin hotărâre a Guvernului*).

Art. 11. — Comisia are următoarele atribuții principale:

a) asigură coordonarea activității autorităților publice române în soluționarea tuturor aspectelor practice ivite în relațiile cu forțele armate străine aflate pe teritoriul României;

b) la cerere, asigură consultanță pentru încheierea înțelegerilor tehnice;

c) soluționează pe cale amiabilă, prin intermediul secretariatului tehnic permanent, potrivit legii, cererile de despăgubire pentru daunele cauzate de către membrii forței armate străine;

d) propune, dacă este cazul, inițierea unor acte normative în domeniu.

CAPITOLUL IV

Intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României

SECȚIUNEA 1

Condiții referitoare la intrarea sau ieșirea din România

Art. 12. — (1) Intrarea sau ieșirea din România a membrilor forței armate străine este permisă în condițiile prevăzute de legislația română privitoare la regimul străinilor și de înțelegerile în vigoare între România și alte state, în privința regimului călătoriilor cetățenilor. Solicitări de viză de intrare în România pentru membrii forțelor armate străine ce urmează a desfășura operațiuni sau tranzita teritoriul României vor fi soluționate în regim de prioritate și gratuitate de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statului român în străinătate, după informarea prealabilă a Ministerului Afacerilor Externe. Pe durata desfășurării de operațiuni, membrii forțelor armate străine pot fi exceptați de la aplicarea reglementărilor referitoare la înregistrarea străinilor, pe bază de reciprocitate.

(2) În condiții de reciprocitate, unitățile și subunitățile forței armate străine, precum și mijloacele de transport ale acestora fac obiectul unui control sumar la frontieră, în condițiile legii. Ministerul Apărării Naționale va comunica, în timp util, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv Direcția Generală a Vămirilor, datele despre sosirea acestora.

(3) Membrii forței armate străine și bunurile acestora, inclusiv mijloacele de transport, intră în România prin punctele pentru trecerea frontierei deschise traficului internațional, stabilite și comunicate din timp de către autoritățile române competente.

(4) Trecerea frontierei de stat a României se poate face și prin alte locuri, în condiții stabilite prin acorduri și înțelegeri tehnice între România și statele vecine, precum și prin aeroporturile care nu operează în regim de trafic internațional, cu aprobarea Ministerului Transporturilor, Ministerului Afacerilor Interne și a Direcției Generale a Vămirilor, la solicitarea scrisă a Ministerului Apărării Naționale.

(5) În condiții de reciprocitate, la intrarea și ieșirea în/din România a forțelor armate străine, formalitățile vamale se îndeplinesc în procedură simplificată, stabilită prin ordin al conducătorului Direcției Generale a Vămirilor.

(6) La trecerea frontierei de stat a României, ținuta militară este obligatorie pentru unitățile și subunitățile forței.

(7) Pe timpul desfășurării activităților în România, membrii forței pot purta și ținută civilă, în aceleași condiții ca și militarii români.

Art. 13. — (1) Membrii forței intră în România pe baza unui document de trecere a frontierei de stat acceptat de statul român și a ordinului de deplasare individual sau colectiv care să certifice statutul acestora.

(2) Componenta civilă, în funcție de cetățenia fiecărei persoane în parte, intră în România pe baza unui document de trecere a frontierei de stat, acceptat de statul român.

(3) Membrii forței armate străine se legitimează pe teritoriul României cu documentele pe baza cărora au fost îndreptățiți să treacă frontiera de stat.

(4) În cazul staționării pe perioade mai mari de 60 de zile, membrilor forței armate străine li se eliberează, de către Ministerul Apărării Naționale, cărți de identitate speciale. Formatul și condițiile de eliberare a acestora sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 14. — (1) Echipamentele, materialele, mijloacele de transport, precum și alte bunuri mobile necesare pentru uzul forței armate străine pot fi scutite de la plata drepturilor de import, pe bază de reciprocitate.

(2) Pentru mărfurile introduse în regim vamal de admitere temporară și care nu mai sunt exportate din România, reprezentantul forței armate străine va depune la autoritatea vamală documentele pentru plasarea acestora sub regimul de punere în liberă circulație.

(3) Orice alte bunuri, în afara celor destinate uzului exclusiv al forței armate străine, sunt supuse regimului vamal aplicabil persoanelor fizice, atât la introducerea, cât și la scoaterea acestora din România.

SECȚIUNEA a 2-a

Autovehicule, nave și aeronave

Art. 15. — (1) Autovehiculele militare ale părții trimitătoare pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice dacă îndeplinesc condițiile pentru a fi admise în circulația internațională, în conformitate cu prevederile tratatelor internaționale la care România este parte.

(2) Autovehiculele care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) pot circula pe drumurile publice cu avizul structurilor de resort din cadrul Ministerului Transporturilor și ale Ministerului Afacerilor Interne, la cererea scrisă a Ministerului Apărării Naționale, eliberat în termen de 15 zile de la data solicitării.

(3) Dacă masa totală pe axe și/sau dimensiunile depășesc limitele stabilite prin legislația română, deplasarea se face pe bază de autorizație specială de transport, eliberată de administratorul drumului, fără plata tarifelor aferente, în condițiile stabilite de acesta.

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 806/2009 privind organizarea și funcționarea Comisiei interministeriale pentru legătura cu forțele armate străine, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 5 august 2009.

(4) Emiterea autorizației prevăzute la alin. (3) se realizează numai în baza informării de către Ministerul Apărării Naționale a administratorului drumului cu privire la efectuarea transportului.

(5) Autovehiculele menționate în prezentul articol vor fi prevăzute, pe lângă numerele de înmatriculare, cu un semn distinctiv al apartenenței statale.

Art. 16. — Dacă pentru folosirea drumurilor publice sunt stabilite taxe, forța armată străină poate solicita, prin intermediul Ministerului Apărării Naționale, scutirea de la plata acestora, pe principiul reciprocității.

Art. 17. — (1) Navele aparținând forței armate străine aflate în misiune, care folosesc porturile românești, pot beneficia, potrivit înțelegerilor tehnice, de facilitățile acordate navelor militare românești.

(2) Plata pentru serviciile și materialele asigurate unei nave se efectuează în condițiile stabilite prin înțelegeri tehnice.

Art. 18. — Aeronavele aparținând forței armate străine pot fi scutite de la plata tarifelor, taxelor și redevențelor stabilite pentru utilizarea facilităților aeroportuare, în condițiile legii.

Art. 19. — Aeronavele forței armate străine pot folosi în situație de avarie aeroporturile civile, cu permisiunea autorităților militare și civile competente.

Art. 20. — (1) Pentru circulația cu autovehicule de serviciu, nave și aeronave, încheierea asigurărilor de răspundere civilă pentru pagube produse terților prin accidente este facultativă.

(2) În cazul producerii unor daune, solicitarea pretențiilor se va efectua, în lipsa asigurărilor prevăzute la alin. (1), în conformitate cu prevederile secțiunii a 10-a din prezentul capitol.

Art. 21. — Documentele emise de către autoritățile competente ale părții trimițătoare care permit deținătorilor să conducă vehicule, nave sau aeronave sau să utilizeze echipament militar, sunt recunoscute ca valabile și pe teritoriul României.

SECȚIUNEA a 3-a

Deplasarea

Art. 22. — (1) Structurile specializate din cadrul Ministerului Apărării Naționale sunt abilitate să planifice, să coordoneze, să controleze și să monitorizeze deplasările de trupe, echipamente militare și materiale aparținând forțelor armate străine, pe căile de comunicație feroviare, rutiere, aeriene și navale, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Ministerul Apărării Naționale comunică autorităților competente, instituțiilor și operatorilor economici interesați cererile forței armate străine privind deplasarea și operarea autovehiculelor, navelor, aeronavelor și echipamentelor militare și asigură aranjamentele necesare.

(3) Detaliile deplasării forței armatei străine pe teritoriul României, inclusiv traseele care vor fi urmate, precum și serviciile și/sau echipamentele solicitate și puse la dispoziție vor fi stabilite prin înțelegeri tehnice încheiate anterior executării deplasării.

(4) Documentele și termenele în care partea trimițătoare sau autoritățile militare ale forței armate străine pot solicita autorizarea și sprijinul pentru efectuarea deplasării se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

(5) Ministerul Apărării Naționale asigură executarea pazei și/sau a însoțirii pe teritoriul României a transporturilor de produse militare.

SECȚIUNEA a 4-a

Armament, echipamente și tehnică de luptă

Art. 23. — Membrii forței pot deține și purta armamentul și muniția necesare îndeplinirii misiunilor, dacă sunt autorizați prin ordinul primit, potrivit prevederilor stabilite prin reglementările specifice ale statului trimițător, cu respectarea legislației române și a înțelegerilor tehnice încheiate.

Art. 24. — (1) Condițiile și termenele în care partea trimițătoare trebuie să trimită, înaintea sosirii pe teritoriul României, listele cu armament și tehnică de luptă se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Operațiunile de export, punere în liberă circulație, admitere temporară, tranzitul și transbordările de produse militare care intră în compunerea forțelor armate străine ale statelor care nu sunt membre NATO se execută pe baza aprobării autorităților publice abilitate potrivit legii, cu permis pentru operațiuni necomerciale, de tranzit și de transbordare, eliberat de autoritățile competente.

(3) Operațiunile de scoatere sau introducere, în regim definitiv ori temporar, tranzitul și transbordările de produse militare care intră în compunerea forțelor armate străine ale statelor membre NATO se exceptează de la prevederile legislației române referitoare la regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare.

SECȚIUNEA a 5-a

Comunicații

Art. 25. — (1) Solicitățile în domeniul comunicațiilor ale forțelor armate străine care acționează pe teritoriul României sunt soluționate pe baza legislației în vigoare, aplicabile Armatei României.

(2) Forța armată străină poate utiliza pe teritoriul României, în condițiile legii, mijloacele și instalațiile proprii de comunicații, precum și spectrul radioelectronic, pe baza aprobărilor autorității competente române, solicitate prin Ministerul Apărării Naționale.

(3) Forța armată străină poate solicita, prin Ministerul Apărării Naționale, acces la serviciile publice de poștă și telecomunicații, la aceleași tarife aplicate Ministerului Apărării Naționale.

(4) Alocarea benzilor de frecvențe, precum și asignarea efectivă a frecvențelor necesare se fac din spectrul radioelectronic cu statut guvernamental alocat pentru apărare națională, așa cum este prevăzut în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe în vigoare. Alocarea unor benzi de frecvențe, precum și asignarea efectivă a unor frecvențe, în afara spectrului radioelectronic menționat se fac prin intermediul organelor competente din Ministerul Apărării Naționale, în conformitate cu legislația română privind procedura de licențiere a utilizării frecvențelor, precum și a tarifării acestora.

SECȚIUNEA a 6-a

Asistența medicală și de sănătate publică

Art. 26. — La intrarea pe teritoriul României, autoritățile române, după o notificare prealabilă, solicită părții trimițătoare un document medical, emis de autoritățile medicale ale părții trimițătoare, prin care să se confirme că membrii forței armate străine nu suferă de boli transmisibile și nu vin din zone cu focare epidemice în evoluție.

Art. 27. — (1) Ministerul Apărării Naționale, prin rețeaua sanitară proprie, are obligația să supravegheze și să controleze bolile transmisibile depistate de unitățile proprii.

(2) Structurile din rețeaua sanitară proprie a Ministerului Apărării Naționale vor comunica direcțiilor de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, toate evenimentele legate de bolile transmisibile care pot constitui risc pentru sănătatea publică.

(3) Direcțiile de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, colaborează cu structurile de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale pentru supravegherea, controlul și stoparea eventualelor evenimente epidemiologice pe teritoriul de responsabilitate.

Art. 28. — (1) Serviciile medicale se acordă membrilor forței armate străine, conform legii, contra cost sau cu rambursarea ulterioară, în cursul anului financiar respectiv, potrivit înțelegerilor tehnice dintre părți.

(2) Pentru acordarea serviciilor prevăzute la alin. (1), autoritățile militare ale forței armate străine pot încheia contracte direct cu furnizorii de servicii medicale.

(3) În cazul solicitării de asistență medicală de urgență, membrii forței armate străine pot primi, pe bază de reciprocitate, asistență necesară în unități medicale militare sau civile locale.

(4) Serviciile medicale de urgență în unitățile medicale militare se efectuează gratuit. Plata serviciilor medicale acordate după rezolvarea urgenței se suportă de către partea trimitătoare, în cursul exercițiului bugetar respectiv.

Art. 29. — (1) Autoritățile militare ale părții trimitătoare au dreptul și obligația de a dispune de corpul unui membru al forțelor sale armate decedat în România, precum și de bunurile sale proprietate personală.

(2) În condiții de reciprocitate, nu vor fi efectuate autopsii asupra membrilor forțelor armate străine decedați în România fără acordul scris al autorităților militare ale părții trimitătoare.

SECȚIUNEA a 7-a

Protecția mediului

Art. 30. — (1) Pe timpul activităților desfășurate pe teritoriul României, membrii forței armate străine sunt obligați să respecte și să aplice prevederile legislației române referitoare la protecția mediului înconjurător.

(2) În cazul în care forța armată străină urmează să desfășoare activități pentru care se cere aviz de mediu, acesta se obține prin intermediul Ministerului Apărării Naționale.

Art. 31. — Membrii forței armate străine sunt obligați să ia toate măsurile pentru evitarea unor accidente ecologice.

SECȚIUNEA a 8-a

Facilități oferite de către Ministerul Apărării Naționale

Art. 32. — (1) În cadrul activităților specifice, Ministerul Apărării Naționale poate pune la dispoziția forțelor armate străine, gratuit sau contra cost, după caz, poligoane, terenuri, clădiri, tehnică, armament, echipamente și materiale, precum și alte bunuri și elemente de infrastructură din patrimoniul propriu. Folosința exclusivă a acestora de către forțele armate străine pentru o perioadă mai mare de 6 luni se face cu aprobarea Guvernului.

(2) Pentru bunurile și serviciile prevăzute la alin. (1) puse la dispoziție contra cost de către Ministerul Apărării Naționale, cu excepția cazurilor când prin tratate se prevede altfel, plata se efectuează în numerar și/sau prin virament.

(3) Pentru asigurarea desfășurării activităților, forța armată străină, pe bază de reciprocitate, poate achiziționa bunuri și servicii în aceleași condiții în care acestea sunt achiziționate de Ministerul Apărării Naționale.

(4) Selecționarea ofertanților este de competența autorităților militare ale părții trimitătoare.

SECȚIUNEA a 9-a

Forța de muncă

Art. 33. — Forța armată străină poate angaja în serviciul său personal din rândul populației civile locale, în condițiile prevăzute de legislația română privind încadrarea în muncă, salarizarea și securitatea socială.

SECȚIUNEA a 10-a

Daune/Pretenții

Art. 34. — (1) Statul român poate renunța, în condiții de reciprocitate, la orice pretenții împotriva părții trimitătoare pentru pagube produse asupra oricărei proprietăți care îi aparține și care se află în administrarea Ministerului Apărării Naționale, dacă paguba a fost produsă:

a) de un membru al forței armate străine în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu;

b) în urma utilizării unui vehicul, a unei nave sau aeronave care aparține părții trimitătoare și este folosită de forța armată străină a acesteia, cu condiția ca vehiculul, nava sau aeronava care a produs paguba să fie utilizată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ori ca paguba să fi fost provocată unei proprietăți utilizate în același scop.

(2) Statul român poate renunța, în condiții de reciprocitate, la pretențiile care decurg din operațiunile de salvare maritimă, dacă nava sau încărcătura aparține părții trimitătoare și a fost utilizată de forța armată străină pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Art. 35. — În condiții de reciprocitate, statul român renunță la orice pretenții față de partea trimitătoare pentru rănirea sau decesul unui membru al forțelor armate române, dacă acesta a acționat în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu.

Art. 36. — (1) Persoanele fizice și juridice pot pretinde despăgubiri în urma daunelor cauzate lor de membrii forței armate străine.

(2) Petentul prezintă pretențiile sale secretariatului tehnic permanent al Comisiei, care propune ministrului apărării naționale constituirea unui grup pentru daune, în componența căruia intră specialiști din domeniile interesate.

Art. 37. — (1) În termen de 60 de zile de la depunerea cererii de despăgubire, grupul pentru daune analizează cererea, luând în considerare toate cauzele care au dus la producerea daunelor, și întocmește un act de constatare în care stabilește nivelul despăgubirilor. La lucrările grupului pentru daune participă petentul și pot fi invitați și reprezentanți ai forței armate străine. Pe baza actului de constatare, ministrul apărării naționale ia decizia referitoare la plata despăgubirii.

(2) În cazul prejudiciului cauzat unei persoane ca urmare a implicării unui membru al părții trimitătoare într-un accident de circulație, limita despăgubirilor nu poate fi mai mică decât cea stabilită prin legislația română.

(3) Cu excepția cauzelor în care tratatele prevăd altă procedură, despăgubirea este plătită petentului de către Ministerul Apărării Naționale, care se adresează autorităților militare ale părții trimitătoare pentru recuperarea costurilor suportate.

(4) Cu sumele recuperate în cursul aceluiași an bugetar se reconstituie plățile de casă efectuate, iar sumele recuperate în anii următori celui în care au fost efectuate plățile se virează ca venit la bugetul de stat.

(5) În cazul în care nu este de acord cu nivelul despăgubirilor stabilite prin decizia ministrului apărării naționale, petentul se poate adresa instanțelor de judecată. Valoarea despăgubirii stabilită de instanță este obligatorie și se va plăti în condițiile prevăzute la alin. (3).

Art. 38. — În condiții de reciprocitate, membrii forței armate străine nu vor face obiectul niciunor măsuri de executare silită a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva lor în România, într-o problemă decurgând din îndeplinirea îndatoririlor oficiale.

SECȚIUNEA a 11-a

Jurisdicție

Art. 39. — (1) Pe timpul cât se află pe teritoriul României, membrii forței armate străine sunt obligați să respecte legislația română, precum și principiile general recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Membrii forței armate străine nu pot organiza sau finanța pe teritoriul României partide politice sau grupări similare acestora și nu pot organiza sau participa la manifestații ori întruniri care aduc atingere ordinii publice sau securității naționale a României.

Art. 40. — Dacă, potrivit tratatelor ratificate de Parlamentul României, determinarea jurisdicției penale depinde de stabilirea faptului că prezumtiva infracțiune este rezultatul unei acțiuni sau a unei omisiuni în timpul exercitării îndatoririlor oficiale, certificatul emis de autoritățile militare ale părții trimițătoare va fi considerat ca o dovadă suficientă a faptei.

Art. 41. — (1) Membrii forței armate străine li se aplică aceleași norme ca și cetățenilor români, atât pentru acțiunea penală, cât și pentru cea civilă, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Competența de urmărire penală și de judecată aparține instanțelor de judecată militare române și parchetelor de pe lângă acestea, potrivit legii, dacă prin tratatele sau convențiile internaționale la care România este parte nu se prevede altfel.

Art. 42. — Pentru faptele care constituie contravenții și care nu atrag competența de jurisdicție a autorităților militare ale statului trimițător membrii forței armate străine răspund în aceleași condiții ca și cetățenii români.

Art. 43. — (1) În situațiile în care tratatele la care România este parte prevăd posibilitatea renunțării la jurisdicție, renunțarea la exercitarea jurisdicției într-un anumit caz, ca urmare a cererii formulate în acest sens de către autoritățile militare competente ale statului trimițător, se face de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin ordonanță motivată.

(2) Renunțarea la jurisdicție nu poate interveni pentru infracțiunile săvârșite împotriva cetățenilor români sau a celor care au reședința obișnuită pe teritoriul României, care au avut ca urmare moartea victimei, ori pentru alte infracțiuni săvârșite împotriva persoanei, de o gravitate deosebită.

Art. 44. — (1) În cazul infracțiunilor săvârșite de către membrii forței armate străine, urmărirea penală se desfășoară de către procuror.

(2) Documentele ce urmează a fi folosite la soluționarea cauzelor de către autoritățile judiciare ale statului trimițător vor fi transmise Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru a fi comunicate organelor de cercetare penală ale statului trimițător.

Art. 45. — (1) Un membru al forței armate străine poate fi reținut, conform procedurii de drept comun, cel mult 24 de ore, cu notificarea imediată a autorității militare a părții trimițătoare.

(2) Dacă autoritatea militară a statului trimițător nu solicită, motivat temeinic, în termen de 24 de ore de la notificare, preluarea în custodie a persoanei respective, instanța poate dispune, față de membrul forței armate a statului trimițător, luarea măsurii arestării preventive. Dispozițiile Codului de procedură penală privind luarea, prelungirea, revocarea și încetarea măsurii arestării preventive se aplică în mod corespunzător.

(3) Dacă autoritatea militară a statului trimițător a primit notificarea prevăzută la alin. (1), iar împotriva membrului forței armate a statului respectiv nu s-a luat măsura arestării preventive, aceasta are obligația de a asigura menținerea în custodie a persoanei respective și prezentarea acesteia în fața autorităților judiciare române, până la soluționarea definitivă a cauzei.

Art. 46. — (1) Autoritățile militare ale statului trimițător au obligația să notifice Ministerului Justiției, în termen de 24 de ore de la data săvârșirii, orice faptă care întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni săvârșite de către un membru al forțelor armate proprii, indiferent dacă fapta a fost comisă în interiorul ori în afara facilităților ori a zonelor stabilite.

(2) Ministerul Justiției încunoștințează de îndată Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea luării măsurilor care se impun potrivit legii.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică chiar dacă organele de urmărire penală s-au sesizat din oficiu ori au fost sesizate pe altă cale.

Art. 47. — În cazul în care o infracțiune este comisă de mai mulți membri ai forței armate străine împreună cu cetățeni români, procurorul va putea dispune și disjungerea cauzei, astfel încât urmărirea penală și judecata să se facă separat, de către autoritățile statului trimițător și, respectiv, de autoritățile judiciare române.

Art. 48. — Autoritățile militare ale părții trimițătoare și autoritățile judiciare române își acordă sprijin reciproc pentru efectuarea investigațiilor, strângerea probelor, inclusiv în sechestrarea și, atunci când este cazul, predarea obiectelor ce au legătură cu infracțiunea.

Art. 49. — După rămânerea definitivă a unei sentințe prin care se dispune o pedeapsă privativă de libertate, autoritățile competente ale statului trimițător, condamnatul sau familia acestuia pot solicita transferul executării pedepsei în țara de origine, cu respectarea condițiilor prevăzute de legea română.

Art. 50. — Organele de urmărire penală sau instanțele de judecată pot solicita informații ori opinii Comisiei, menite să clarifice circumstanțele de fapt în care s-au comis faptele de către membrii forțelor armate străine sau alte aspecte de natură să contribuie la soluționarea cauzei.

SECȚIUNEA a 12-a

Securitate

Art. 51. — (1) Autoritățile competente române vor manifesta diligența necesară pentru a se asigura că securitatea forței armate străine nu este amenințată de nicio persoană sau grup de persoane care încearcă să pătrundă în zona de dislocare ori care tulbură ordinea și liniștea publică în imediata apropiere a acesteia.

(2) În vederea asigurării securității forței armate străine, Ministerul Apărării Naționale, în colaborare cu autoritățile competente, poate lua măsuri de delimitare și protecție, cu mijloace specifice, a zonelor de dispunere.

Art. 52. — Ministerul Apărării Naționale pune la dispoziția autorităților competente date referitoare la forța armată străină, pentru ca acestea să poată lua măsurile necesare de protecție, atât pe timpul deplasării, cât și în zona de dislocare a forței armate străine.

Art. 53. — (1) Forța armată străină, în baza reglementărilor și înțelegerilor tehnice încheiate, își poate lua, în cadrul perimetrelor proprii, măsuri pentru paza bunurilor și menținerea ordinii și siguranței.

(2) În afara perimetrelor, asigurarea pazei și securității se realizează numai împreună cu organele specializate din sistemul apărării, ordinii publice și securității naționale.

(3) Solicitățile părții trimițătoare privind securitatea circulației, protecția personalului, tehnicii militare, echipamentului, proprietății, precum și a documentelor și informațiilor fac obiectul unor înțelegeri tehnice cu autoritățile române competente.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 54. — (1) Ministerul Apărării Naționale prevede în bugetul propriu fondurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin prin prezenta lege, Ministerul Apărării Naționale și celelalte autorități publice pot încheia protocoale de cooperare.

Art. 55. — La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă art. 5 din Legea apărării naționale a României nr. 45/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 172 din 7 iulie 1994, cu modificările ulterioare, și Legea nr. 61/2000 pentru aplicarea Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor, încheiat la Bruxelles la 19 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 28 aprilie 2000.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2014 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	900	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	88	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	500	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.500	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	252	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	600		55
8.	Colecția Legislația României	4	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2014 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

